

PŘEDMLUVA EDITORA

Čtenářům se po několika letech dostává opět do rukou monotematické číslo AUC Iuridica zaměřené výlučně na právo životního prostředí. Kolektiv interních pedagogů i externích spolupracovníků Katedry práva životního prostředí Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze dal své síly dohromady a vytvořil číslo, složené ze tří menších pojednání a jedné monografie (upravené disertační práce), a to na jednotící téma lidských práv a právní odpovědnosti ve vztahu k ochraně životního prostředí.

Ačkoliv jsme původně chtěli psát výlučně o lidských právech, posunul se s vývojem let 2009 až 2011 tento náš záměr poněkud více i k problematice ekologicko-právní odpovědnosti, a to zejména z důvodů přijetí či alespoň pravděpodobnosti přijetí jak nového trestního zákoníku a jeho významné „zelené novelizace“, tak i zákona o trestněprávní odpovědnosti právnických osob ale konečně i zcela nového občanského zákoníku. Je evidentní, že tyto normy mají či budou mít poměrně zásadní vliv i na ochranu životního prostředí z pohledu práva v podmínkách České republiky.

Bohužel s dále se zhoršujícím stavem životního prostředí a jeho složek, ale i s nadměrným a mnohdy neuváženým až devastacím čerpáním přírodních zdrojů, a to jak na celosvětové, tak i unijní a české úrovni, zůstávají otázky ochrany životního prostředí a práva jako jednoho z významných nástrojů jeho ochrany i nadále vysoce závažné a aktuální. Otázky práva na příznivé a zdravé životní prostředí, avšak i na dostupnost a přístup k pitné vodě a k ostatním zdrojům na jedné straně, tak i otázky trestněprávní odpovědnosti a odpovědnosti za škodu a ekologickou újmu na straně druhé jsou tak jistě jedny z nejsložitějších i nejzávažnějších problémů současnosti. Je to dáno objektivně, a nic na tom nemění jejich zlehčování či odkládání jejich řešení ze strany mnohých politiků či části podnikatelské sféry.

V našem monotematickém čísle jsme se pokusili některé z výše uvedených problémů podrobněji popsat a navrhnout i možné cesty a způsoby jejich řešení, jakkoliv je komplexní řešení bez změn chování lidí a jejich paradigmat zřejmě nemožné.

Případné reakce, ať již pozitivní nebo kritické, uvítají autoři na svých emailových adresách (mullerova@ilaw.cas.cz, stejskal@prf.cuni.cz, humlic@prf.cuni.cz) či přímo vedoucí autorského kolektivu na adrese damohors@prf.cuni.cz.

Budeme velmi rádi, když naše publikace podá nejen tolik potřebné nové informace a zejména odborné úvahy na zvolená témata, ale hlavně vyvolá další diskusi široké teoretické i praktické právnické veřejnosti.

V Praze dne 16. ledna 2012

*Prof. JUDr. Milan DAMOHORSKÝ, DrSc.,
proděkan a vedoucí Katedry práva
životního prostředí PF UK v Praze*